

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG****DOM**
2013-11-25
Meddelad i
GöteborgMål nr
11700-13 E
Avdelning 3 Enhet 31**SÖKANDE**Telenta AB, 556438-1449
Omvägen 2 H
412 75 Göteborg**MOTPART**Göteborgs Stad
Askim-Frölunda-Högsbo
Box 16
421 21 Västra Frölunda**SAKEN**

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Göteborgs Stad har genomfört en förnyad konkurrensutsättning avseende överfallslarm till Morsestigens gruppboende. Av tilldelningsbeslut framgår att Telenta AB (bolaget) inte vann upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar i första hand att förvaltningsrätten förordnar om rättelse av den aktuella upphandlingen, på så vis att upphandlande enhet åläggs att göra en ny anbudsutvärdering i vilken det enda mätbara kriteriet utvärderas, dvs. priset. I andra hand yrkas att upphandlingen görs om helt och hållet. Bolaget anför i huvudsak följande. Av förfrågningsunderlaget framgår att anbudsutvärderingskriterierna är 1) funktion, 2) användarvänlighet och 3) totalpris för anläggningen samt installation och utbildning. Dock har man ej beskrivit hur man ska vikta dessa varpå priset är det enda mätbara. Bolaget har i sitt anbud offererat ett system som följer de i upphandlingen ställda kraven. Bolagets anbud var på 159 000 kr. Vinnande bolag lämnade anbud på 387 840 kr. Upphandlingen är inte korrekt eftersom bolaget uppfyller alla i upphandlingen ställda krav och bolagets anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Bolaget ska därför tilldelas upphandlingskontraktet. I andra hand ska upphandlingen göras om på grund av att den står i strid med principerna om öppenhet, förutsebarhet och proportionalitet. Upphandlande enhet har underlåtit att ange klara och tydliga kriterier och specifikationer i anbudsunderlaget. Det är uppenbart att bolaget genom att inte ha tilldelats kontraktet drabbats av skada eller riskerar att drabbas av skada med mindre förvaltningsrätten förordnar om rättelse av upphandlingen.

Göteborgs Stad yrkar att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Under tiden för anbudsinbjudan inkom inget önskemål/begäran från bolagen gäl-

lande tydliggörande kring vad som avses med 1. Funktion och 2. Användarvänlighet. Enligt förfrågningsunderlaget framgår att funktion och användarvänlighet är mycket viktigt för den verksamhet som ska använda produkterna och bedömningen av denna är primärt i utvärderingen av nytt överfallslarm. Verksamheten är inte i behov av telefonifunktioner och det har inte heller efterfrågats i anbudsförfrågan. Det är viktigt med tysta larm som också anger position, dvs. var medarbetaren är. Exaktpositionering ingår i vinnande bolags anbud men inte i bolagets anbud, där det är ett tillval. Enligt komplettering tydliggjordes bl.a. att batteritid och backup är viktigt utifrån t.ex. strömavbrott. Vinnande bolags anbud utlovar en batteri-backup på fyra timmar. Bolaget skriver i sitt anbud att larmet har ”bra batteri med Lion teknologi”. Det vinnande bolagets anbud är litet, nätt och enkelt med de funktioner verksamheten behöver. Bolagets larm är enligt bedömningen större, tyngre och klumpigare. ”Extremt robust och hållbar design” som bolaget beskriver har inte efterfrågats. Totalpris för anläggningen har efterfrågats. Priset är dock inte avgörande för verksamheten utan användarvänlighet och funktion är avgörande.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten

besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Utredningen

Av Göteborgs Stads förfrågningsunderlag framgår följande. Morsestigens gruppboende behöver ha små, nätta, tåliga överfallslarm som klarar smällar, fall i golv etc. Små till storlek så att de är lätta att ha på sig när man arbetar. Viktigast är att överfallslarmet är pålitligt då de arbetar med rättspsykiatribrukare. Larmen ska fungera så väl internt, dvs. ”mjuka larm” som externt ”skarpa larm” med koppling till larmcentral och polis. Larmen ska bl.a. ha rycklarm, fallarm och ej-i-rörelse-larm samt kunna ange användarens position. Leverantörerna ombeds svara med fullständig funktionsbeskrivning samt pris (dock ej priset som avgör utan pålitlighet och funktion). Utvärdering av anbud kommer att ske med hänsyn till 1) Funktion 2) Användarvänlighet och 3) Totalpris för trygglarmanläggningen samt installation och utbildning.

Förvaltningsrättens bedömning

En upphandlande myndighet har betydande utrymme för skönsmässiga bedömningar i fråga om vilka krav och kriterier den vill ange i förfrågningsunderlaget som grund för sitt beslut att tilldela ett kontrakt. Förutsättningen är att kraven är proportionella och har anknytning till det som ska upphandlas samt att de inte är diskriminerande. Vid utvärderingen av anbud får den upphandlande myndigheten därefter inte ändra eller frånfälla uppställda krav eftersom ett sådant förfarande skulle bryta mot likabehandlingsprincipen och principen om transparens. Ett anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skallkrav, ska följaktligen inte beaktas vid utvärderingen (se Kammarrätten i Göteborgs dom den 21 maj 2012 i mål nr 1412-12).

Frågan i målet är huruvida Göteborgs Stads krav på funktion och användarvänlighet uppfyller kraven på öppenhet, förutsebarhet och proportionalitet enligt reglerna i LOU. En upphandlande enhet ska anta antingen det anbud som har det lägsta anbudspriset eller det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till samtliga omständigheter såsom t.ex. pris, funktion miljöpåverkan m.m. Vill den upphandlande enheten – såsom vid förevarande upphandling – tillämpa regeln om det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska enheten ange detta i förfrågningsunderlaget och samtidigt ange vilka omständigheter som den tillmäter betydelse. Omständigheterna ska om möjligt anges efter angelägenhetsgrad, med den viktigaste först (se RÅ 2002 ref 50). Förfrågningsunderlaget ska vara fullständigt och tydligt på så sätt att leverantören har möjlighet att bedöma vad den upphandlande myndigheten efterfrågar. En upphandlande myndighet har rätt att utvärdera en produkts egenskaper i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget. Härvid kommer ofrånkomligen ett visst mått av subjektiva bedömningar att förekomma.

Kriterierna ”funktion” och ”användarvänlighet” i sig är vagt utformade och skulle kunna lämna ett utrymme för godtycklighet. Förfrågningsunderlaget tillsammans med kompletteringen förtydligar vad som menas med dessa kriterier på ett sätt som gör att kravet på öppenhet, förutsebarhet, proportionalitet och transparens är tillgodosett. De krav som upphandlande myndighet har ställt på funktion och användarvänlighet kan alltså inte anses strida mot 1 kap 9 § LOU. Upphandlingen får anses genomförd på ett afärsmässigt sätt och Göteborgs Stad kan därmed inte anses ha åsidosatt bestämmelserna i LOU på ett sådant sätt att bolaget har lidit eller riskerat att lida skada. Därmed finns de inte grund för ingripande enligt LOU. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Per-Åke Pettersson

Rådman

Föredragande har varit Isa Blom.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.